

Sygnatura akt IV Ka 193/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2013 roku.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący :	SSO Sylwana Wirth (spr.)
Sędziowie :	SO Adam Pietrzak SO Waldemar Majka
Protokolant :	Aneta Pawlicka

przy udziale Barbary Chodorowskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2013 roku

sprawy **H. P.**

oskarżonej z art. 291 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 13 grudnia 2012 roku, sygnatura akt III K 189/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnia oskarżoną H. P. od zarzucanego jej czynu;

II. stwierdza, iż koszty sądowe zaistniałe w sprawie ponosi Skarb Państwa.

Sygnatura akt IV Ka 193/13

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Wałbrzychu wniósł akt oskarżenia przeciwko H. P. oskarżając ją o to, że

w grudniu 2010 r. w W. woj. (...), przyjęła od osoby najbliższej rzecz pochodzącą bezpośrednio z przestępstwa przeciwko mieniu, popełnionego na szkodę banku (...) S.A. z siedzibą w W., polegającego na wyzyskaniu błędu technicznego dotyczącego komunikacji pomiędzy systemami informatycznymi banku oraz powstałego błędu co do odczytu ulokowanych, dostępnych środków i przeprowadzenia transakcji bankowych bez ich pokrycia, w postaci kwoty pieniędzy 60 000zł.

tj. o czyn z art. 291 § 1 kk

Wyrokiem z dnia 13 grudnia 2012 roku (sygn. akt III K 189/12) Sąd Rejonowy w Wałbrzychu

I. oskarżoną H. P. uznał za winną popełnienia zarzucanego jej czynu opisanego w części wstępnej wyroku tj. występku z art. 291 § 1 kk i za czyn ten na podstawie art. 291 § 1 kk wymierzył jej karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk oraz art. 70 § 1 pkt 1 kk zawiesił warunkowo wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej kary pozbawienia wolności tytułem próby na okres lat 2;

III. na podstawie art. 33 § 2 kk wymierzył H. P. 25 stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych;

IV. zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa wydatki poniesione przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania w kwocie 53 zł i wymierzył jej opłatę w wysokości 170 zł.

Apelację od wyroku wywiódł obrońca oskarżonej H. P. zaskarżając wyrok w całości zarzucając

1. mający wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę polegający na uznaniu, że R. P. wręczył oskarżonej kwotę 60 000 zł w ramach wdzięczności za pomoc w sprawowaniu opieki nad rodziną, jednakże kwoty tej oskarżona nie przyjęła oraz na ustaleniu, że oskarżona osobiście załatwiła wszelkie formalności związane z zarejestrowaniem pojazdu marki A. (...), a także na ustaleniu, że oskarżona orientowała się w stanie majątkowym syna – R. P. do tego stopnia, iż była przekonana o tym, że nie stać go na zakup samochodu o wartości 60 000 zł i w konsekwencji, że miała świadomość, iż pieniądze na zakup wskazanego pojazdu pochodzą z popełnienia czynu zabronionego, podczas gdy całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wskazuje, iż R. P. nie przekazywał żadnej kwoty na rzecz oskarżonej tytułem świadczonej przez nią pomocy, a oskarżona wyraziła wyłącznie zgodę na zakup samochodu osobowego marki A. (...) na swoje nazwisko ze względu na istotną różnicę w wysokości przysługujących jej zniżek z tytułu ubezpieczenia „auto casco” a także oskarżona nie interesowała się sytuacją majątkową R. P., będąc przekonaną, iż może on posiadać środki na zakup wskazanego pojazdu z tytułu zaciągniętego kredytu konsumpcyjnego w Banku (...) S. A. W kwocie 100.000 zł i w konsekwencji powyższego oskarżona w chwili wyrażenia zgody na zakup wskazanego pojazdu na jej nazwisko nie miała świadomości, iż środki na jego zakup mogą pochodzić z jakiegokolwiek czynu zabronionego, w tym z czynu zabronionego, za który R. P. został prawomocnie skazany;

2. mającą wpływ na treść orzeczenia obrazę przepisów postępowania – przejawiającą się w niewłaściwym zastosowaniu art. 7 kpk w zw. z art. 410 kpk a polegającą na zaniechaniu uwzględnienia wszystkich okoliczności sprawy i przekroczeniu dopuszczalnych granic swobodnej oceny dowodów, co znajduje wyraz w szczególności w całkowitym odrzuceniu wiarygodności wyjaśnień oskarżonej, nieodniesieniu się w części uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia dotyczącej oceny zgromadzonych dowodów do zeznań R. P. prezentowanych w ramach bezpośredniego przesłuchania przed Sądem Rejonowym, w szczególności dotyczących prezentowanych przez tego świadka przyczyn i sposobu finalizacji transakcji zakupu wskazanego pojazdu, a także braku analizy wyjaśnień oskarżonej w kontekście tych zeznań i w konsekwencji dowolnym przyjęciu przez Sąd Rejonowy, że oskarżona H. P. dopuściła się w sposób świadomy popełnienia czynu polegającego na przyjęciu rzeczy pochodzącej bezpośrednio z przestępstwa przeciwko mieniu, tj. umyślnego występku kwalifikowanego z art. 291 § 1 kk, pomimo tego, że prawidłowa analiza wszystkich dowodów w sprawie – zeznań jedyne go świadka – R. P. oraz wyjaśnień oskarżonej prowadzi do wniosku, iż oskarżonej w ramach jej ujawnionego zachowania można byłoby czynić wyłącznie zakwalifikowany z przepisu art. 292 § 1 kk jako popełnienie występku nieumyślnego paserstwa ze względu na brak zachowania przez oskarżoną ostrożności w wyrażaniu zgody na zakup wskazanego pojazdu na własne nazwisko za pieniądze przekazane jej przez R. P.

i w konsekwencji powyższych zarzutów:

3. naruszenie prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie art. 291 § 1 kk i przyjęcie, że zachowanie oskarżonej H. P. wypełnia znamiona umyślnego występku stypizowanego w art. 291 § 1 kk podczas gdy z prawidłowo ustalonych okoliczności sprawy wynika, iż zachowanie oskarżonej uznać należy jako występki nieumyślny, kwalifikowany z art. 292 § 1 kk

a podnosząc powyższe zarzuty wniósł o zakwalifikowanie czynu zarzuconego oskarżonej z art. 292 § 1 kk jako występkę nieumyślnego i orzeczenie o warunkowym umorzeniu postępowania wobec oskarżonej na okres próby wynoszący dwa lata, ewentualnie o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył:

apelacja okazała się o tyle zasadna, iż w wyniku dokonanej w niniejszej sprawie kontroli odwoławczej zainicjowanej jej wniesieniem zaszła konieczność zmiany zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienia oskarżonej od popełnienia przypisanego jej przez Sąd Rejonowy przestępstwa polegającego na tym, że w grudniu 2011 roku przyjęła od osoby najbliższej – swojego syna R. P. rzecz pochodzącej bezpośrednio z przestępstwa przeciwko mieniu – kwotę 60 000 zł. tj. czynu z art. 291 § 1 kk.

Na początku poczynionych w sprawie rozważań godzi się przypomnieć, iż zachowanie realizujące ustawowe znamiona przestępstwa z art. 291 § 1 kk - od strony przedmiotowej - polega na czterech alternatywnie określonych formach działania sprawczego tj. nabycie rzeczy uzyskanej za pomocą czynu zabronionego, pomoc do zbycia takiej rzeczy, przyjęcie takiej rzeczy oraz pomoc do jej ukrycia – przy czym zauważyć należy, iż jak wskazuje się w doktrynie przyjęcie rzeczy przez sprawcę tego przestępstwa następuje zarówno wtedy, gdy rzecz zostanie fizycznie przekazana sprawcy, jak i wówczas, gdy wprowadzie rzecz ta nie zostanie bezpośrednio oddana do rąk tej osoby, lecz na przykład zostanie złożona w miejscu będącym w jej władaniu.

W przedmiotowej sprawie istotne zatem dla ustalenia kwestii odpowiedzialności wymienionej oskarżonej za popełnienie zarzuconego jej przestępstwa pozostawało ustalenie czy w wskazanym w zarzucie okresie czasu przyjęła ona od R. P. wskazaną wyżej kwotę pieniędzy a w przypadku potwierdzenia zaistnienia powyższej okoliczności także udzielenia odpowiedzi na pytanie czy wymieniona oskarżona miała wówczas pełną świadomość pochodzenia tych środków finansowych lub też świadomość możliwości pochodzenia tych pieniędzy z czynu zabronionego.

Analizując niniejszą sprawę stwierdzić natomiast należy, iż zgromadzone dowody nie pozwalają na przyjęcie, iż oskarżona w grudniu 2010 roku odebrała od swojego syna wskazaną wyżej kwotę pieniędzy czy też w jakikolwiek inny sposób przyjęła ją we własne władanie.

W sprawie bezspornym pozostawało ustalenie, iż w dniu 27.12.2010 roku zawarta została umowa kupna sprzedaży samochodu osobowego (...) R. B. o nr rejestracyjnym (...) rok produkcji 2006 z której treści wynika, iż przedmiotowy pojazd został zakupiony od sprzedającego K. Z. przez osobę posługującą się imieniem i nazwiskiem H. P. oraz zarejestrowany przez Starostę (...) w Wydziale Komunikacji w W.. W swoich wyjaśnieniach złożonych w niniejszej sprawie H. P. stwierdziła, iż w rozmowie z R. P. wyraziła ona zgodę na to aby powyższy samochód został zakupiony na jej dane osobowe z uwagi na przysługujące jej w wyższej wysokości zniżki na ubezpieczenie tego pojazdu zaprzeczyła jednakże aby przyjęła od wymienionego pieniądze w kwocie 60.000 zł i aby wskazany wyżej samochód (...) R. B. miał zostać zakupiony za jej pieniądze jak również aby była obecna przy zawarciu transakcji zakupu przedmiotowego pojazdu. Okoliczności przyjęcia przez oskarżoną wskazanej wyżej kwoty pieniędzy nie potwierdził R. P. w swoich wyjaśnieniach złożonych w sprawie Sądu Okręgowego w Świdnicy o sygn. akt III K 224/11 jak również składając zeznania w niniejszej sprawie. Zauważyć przy tym należy, iż jak wynika z zeznań złożonych przez K. Z. na spotkanie w celu sprzedaży wskazanego wyżej pojazdu i jego odbiór przyjechało kilka osób - jak stwierdził świadek najpewniej dwoje mężczyzn i kobieta, którzy sprawiali wrażenie rodziny lub bliskich znajomych co zdaje się potwierdzać złożone przez R. P. zeznania w których podał on, iż po wskazany samochód pojechał wraz z żoną oraz teściem zaś druk umowy został wcześniej przez jego matkę podpisany. Jak stwierdził świadek „na miejscu sprzedający umowę podpisał, ja wziąłem auto a on pieniądze” (k. 257). Wskazywany przez H. P. fakt dokonania formalności związanych z rejestracją wskazanego wyżej samochodu znajduje potwierdzenie w zgromadzonej w sprawie dokumentacji.

Zauważyć ponadto należy, iż okoliczność nie przejęcia przez oskarżoną w grudniu 2010 r. kwoty pieniędzy w wysokości 60 000 zł została także dostrzeżona przez Sąd Rejonowy. Wskazać w tym miejscu bowiem należy, iż dokonując ustaleń faktycznych Sąd orzekający stwierdził w uzasadnieniu wydanego orzeczenia, iż oskarżona „oświadczyła, że

pieniędzy tych nie weźmie i lepiej aby on tj. R. P. za te pieniądze kupił sobie samochód” (k. 2 uzasadnienia wyroku). Skoro więc oskarżona wskazanych wyżej środków finansowych od R. P. nie wzięła - a okoliczność aby pieniądze w powyższej kwocie zostały przez R. P. pozostawione w miejscu będącym we władaniu oskarżonej nie wynika z żadnego z ujawnionych na rozprawie dowodów, to brak było zatem podstaw do przypisania wymienionej oskarżonej sprawstwa powyższego przestępstwa. W niniejszej sprawie doszło do zaistnienia wewnętrznej sprzeczności pomiędzy poczynionymi ustaleniami faktycznymi a wydanym orzeczeniem.

W świetle zgromadzonych w sprawie dowodów nie można również uznać, iż oskarżona popełniła przestępstwo określone w art. 292 kk, dla wypełnienia znamion którego konieczne jest zrealizowanie swoim zachowaniem przez sprawcę jednej z form działania określonego w wskazanym przepisie to jest nabycia rzeczy lub pomocy do jej zbycia albo też przyjęcia tej rzeczy lub pomocy do jej ukrycia, przy czym na podstawie towarzyszących okoliczności, sprawca powinien i może przypuszczać, że została uzyskana za pomocą czynu zabronionego.

Powyższe skutkować musiało zmianą zaskarżonego wyroku i uniewinnieniem oskarżonej od popełnienia zarzucanego jej czynu.

O kosztach sądowych postępowania odwoławczego, orzeczono na podstawie art. 632 pkt 2 kpk zwalniając oskarżoną od ponoszenia tych kosztów zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa.